1843. **N°. 13.**

DRENTSCHE COURANT.

Dingsdag, den 14 Februarij.

Londen 8 Feb. Het met Rusland gesloten handelstractaat is 11 Jan. jl. te Petersburg geteekend: volgens hetzelve zullen de Britsche schepen in de Russische havens aan geene hoogere regten onderworpen zijn, dan de Russische, en omgekeerd de laatste in Britsche havens als Britsche schepen behandeld worden, en in 't algemeen de schepen en onderdanen der beide natien dezelfde voorregten in ieders land genieten, als de eigene schepen. — In het Parlement is bij de behandeling van het antwoordadres ook het regt van visitatie ter sprake gekomen. In het Lagerhuis zeide *Peel* daaromtrent: »Zoodra wij overtuigd zijn, dat een schip, ofschoon opgevuld met slaven, wezenlijk een Amerikaansch schip is, door een Amerik. reeder uitgerust en met een Amerik. kapitein tot bevelhebber, laten wij het ongemoeid varen. Wat Engeland eischt, is het regt van ons te verzekeren, dat het schip, waarop de Amerik. vlag waait, inderdaad tot de V. Staten behoort, en niet tot zoodanigen Staat, waarmede Engeland verdragen tot afschaffing van den slavenhandel gesloten heeft, en die aan ons, even als wij aan hen, het regt van onderzoek hebben toegestaan. De President der V. Staten heeft gedwaald, toen hij in zijne laatste boodschap aan het Congres verzekerde, dat Engeland, met opzigt tot N. Amerika, had afgezien van zijn regt van onderzoek tot verificatie der nationaliteit. Eene dezerzijds gezonden depêche zegt uitdrukkelijk »dat de Engelsche regering nimmer zal dulden, dat het frauduleus gebruik der Amerik. vlag, aan schepen van andere natien, waarmede Engeland verdragen tot afschaffing van den slavenhandel gesloten heeft, de gelegenheid verschaffe, om dien verfoeijelijken handel te bestendigen en ongestraft te plegen.'' — In de Kamer der Pairs heeft lord *Brougham* hetzelfde onderwerp ter sprake gebragt, voornamelijk om de onkunde en hartstogtelijkheid te betreuren, waarmede deze zaak in de Fransche Kamer der afgevaardigden was behandeld. Hij bestreed het gevoelen van hen, die de traktaten nopens de afschaffing van den slavenhandel toeschreven aan degenen, die de Engelsche suprematie ter zee willen bestendigen, en hij betoogde, dat het regt van onderzoek in Engeland juist was voorgesteld geworden door de bestrijders van het overdrevene zeeregt, door Engeland in oorlogstijd jegens de neutrale volken uitoefend. Overigens verzekerde lord *Brougham*, die pas uit Frankrijk is teruggekomen, dat men zich zeer bedriegt, door te gelooven, dat de publieke opinie aldaar niet evenzeer als in Engeland afkeerig van den slavenhandel zou wezen. De tegenstand, dien de tractaten in Frankrijk ontmoet hebben, zoude volgens lord *Brougham* alleen veroorzaakt zijn door de verbittering, welke lord *Palmerston* had doen geboren worden door het verdrag van den 15 Julij 1840, nopens de Oostersche zaken, met Oostenrijk, Rusland en Pruissen, buiten Frankrijk, gesloten. — De hertog *van Montpensier*, jongste zoon van den koning der Franschen zal, naar men verzekert, in het voorjaar Engeland bezoeken en 3 weken daar doorbrengen.

Parijs 8 Feb. De admiraal *Roussin*, pair van Frankrijk, is tot minister secretaris van Staat bij het depart. van marine en kolonien benoemd, ter vervanging van den admiraal *Duperré*, die reeds sedert eenigen tijd, om den staat zijner gezondheid, het besluit genomen had om aftetreden, en aan den Koning daartoe verscheiden malen zijn verlangen had te kennen gegeven. De oppositie-bladen doen hulde aan de bekwaamheden en het karakter van den nieuwen minister van marine, maar merken aan, dat hij van al de hoofdofficieren der marine welligt de eenige is, die zich ten voordeele van het regt van onderzoek heeft uitgelaten, waaruit zij afleiden, dat *Guizot* er niet aan denkt om aan den wensch der Kamer, tot aanknooping van onderhandelingen over de tractaten van 1831 en 1833, te voldoen.

Ter beurs verzekerde men heden, dat bij de Regering zeer gunstige depêches uit Madrid ontvangen zijn, en dat het Spaansch Gouvernement de bemiddeling van Engeland heeft ingeroepen. Sommigen zeiden, dat die bemiddeling door het Engelsch Kabinet zelf aangeboden was. Vroeger op den dag was verspreid, dat talrijke Spaansche troepen zich op de grenzen concentreerden, en dat, op het vernemen daarvan, bevelen van hier waren afgezonden, om troepen naar den kant der Pyreneën te doen oprukken. Eene telegr,

depêche van Perpignan houdt in, dat te Barcelona de verkiezingen voor de municipaliteit den 12 dezer zullen geschieden, en dat alleen voor dien dag de staat van beleg opgeheven zou worden. Het militair bewind bleef aldaar met groote gestrengheid te werk gaan, en de kanonniers op het fort Monjuich, hetwelk de stad bestrijkt, hielden bestendig de brandende lonten gereed. Het gunstige der tijdingen uit Madrid zou onder anderen daarin bestaan, dat het Kabinet van *Espartero* aan dat der Tuilerien had doen weten, dat het gedrag van *Zurbano* jegens den hr *Lefevre* ernstig berispt was, en dat het sluiten van het handelsverdrag met Engeland, ten opzigte der katoenen manufacturen, vooreerst geheel was opgegeven. Te Madrid hield men zich bijna uitsluitend met de aanstaande verkiezingen der leden van de Cortès bezig. Een adres, door vele aanzienlijken geteekend, was den Regent overhandigd, met oogmerk om schadevergoeding voor de inwoners van Barcelona, welke door het bombardement geleden hebben, te verwerven.

Volgens brieven uit Algiers tot 30 Jan., liep aldaar het verontrustend gerucht, dat 80 soldaten, nabij Cherchell, door den magtigen stam der Beni-Menasser onthoofd waren. Zooveel is zeker, dat de Gouverneur-Gen. zich, met 2 bataillons, door stoombooten naar Cherchell heeft laten overbrengen, en dat het gansche overige leger, cavalerie en infanterie, in allerijl den weg naar Koleah heeft ingeslagen. De bevelen hiertoe waren den 27, smorgens 11 ure, gegeven, en reeds namiddags was het garnizoen van Algiers en der omliggende kampen op marsch, zonder te weten werwaarts en met welk oogmerk. De stad was aan de bewaring der burger-militie toevertrouwd. Men zeide, dat *Abd-el-Kader* in persoon, met 2000 ruiters en 5000 man voetvolk, den generaal *de Bar* bij Cherchell had aangevallen. Bij het afzenden dezer berigten was ook de tijding ingekomen, dat zendelingen van den Emir het gebergte in alle rigtingen doorkruisten, ten einde de stammen, die zich onderworpen hadden, weder onder zijn gezag te brengen. Zes kolonnes zouden gelijktijdig ageren, waarvan eene onder het bevel van den hertog van Aumale.

Men verhaalt, dat *Louis Philippe* zich veel moeite geeft, om de beroemde actrice *Rachel* van de Joodsche tot de Christl. godsdienst te bekeeren, en dat zij niet geheel ongenegen is tot dien stap.

Den Haag 9 Febr. In de zitting der 2. K. van heden zijn van regerings wege ingekomen een wetsontwerp tot wijziging van titel 6, 2de boek van het Wetb. van Burgerl. Regtsvordering *over het vereffenen van kosten, schaden en interessen, en over de kosten van den processe*, en acht wetsontwerpen houdende het tarief van salarissen en justitiekosten in burgerlijke zaken, en wel voor de kantonregters en hunne griffiers, voor de griffiers bij de arrond. regtbanken, prov. hoven en den Hoogen Raad, voor de advocaten, procureurs, deurwaarders, bewaarders, deskundigen en getuigen. De Commissie voor de adressen doet onder anderen verslag op een adres van fabrijkanten te Roermonde, die eene verandering voorstellen in het tarief der regten op den in- uit- en doorvoer; de Commissie stelt tergriffielegging voor; de hr *Petit* wil het ook aan den Minister van Financiën verzonden hebben; verscheiden leden vragen het woord. De voorzitter geeft te kennen, dat het nu reeds meermalen geschied is, dat het uitbrengen van verslagen op petitiën tot gewigtige beraadslagingen aanleiding geeft, en dat alsdan belangrijke punten ter sprake komen, die wel verdienen vooraf in overweging te worden genomen. Hij stelt dus voor, om voortaan de discussiën over rapporten tot eene volgende zitting te verschuiven. Dit voorstel wordt van onderscheiden zijden ondersteund. De beraadslagingen over het laatste rapport worden derhalve tot de volgende zitting uitgesteld.

Prof. *J. van der Hoeven* heeft gister, den 268en verjaardag der Leidsche hoogeschool, de waardigheid van rector-magnificus dier hoogeschool overgedragen aan prof. *Schrant*, na het houden eener rede *over de uitbreiding en verbetering der dierkunde na den tijd van Linnaeus*. — De Kamer van Koophandel te s'Hertogenbosch, heeft aan de Gedept. Staten van N.-Braband gunstig gerapporteerd over het plan, om een spoorweg van 's Hertogenbosch over Breda naar Antwerpen door particuliere ondernemingen aanteleggen. — De dagbladen van Canton verhalen, dat een Arabisch koopman, komende van de oost kust van Borneo, te Batavia de tijding heeft aangebragt, dat het Hollandsche vaartuig *de Elisabeth*, hetwelk in 1840 Singapore verlaten had en sedert dien tijd vermist was, thans op die kusten ontdekt is geworden. De Arabier zou aldaar den kapitein *Lindsted* gesproken en van dezen vernomen hebben, dat hij, benevens al de manschappen van zijn schip, door de inboorlingen tot slaven gemaakt waren. Men meende dat het Nederl. Bestuur op Batavia eene expeditie uitrustte, om de equipage der *Elisabeth* te doen in vrijheid stellen.

De ukase des Russischen Keizers van 6 Jan. 1842, waarbij al de vaste goederen der Russisch-Grieksche en R.Catholijke geestelijkheid in de westelijke gouvernementen onder het bestuur van het ministerie der rijks-domeinen geplaatst werden, is nu geheel ten uitvoer gelegd. De R.Cath. kerk beweert bij dien maatregel een jaarlijks verlies van 232,379 z. roeb. te lijden. De Paus heeft zich in zijne allocutie van 22 Julij 1842, daarover hoogelijk beklaagd; dit had ten gevolge, dat Rusland alle onderhandelingen met den H. Stoel afbrak. Die onderhandelingen zijn weer aangeknoopt maar schijnen nog tot geene uitkomst geleid te hebben. Evenmin als de Cath. kerk in Frankrijk hare tijdens de revolutie in beslag genomen goederen terug bekomen heeft, en evenmin als dit thans

in Spanje geschieden zal, evenmin zal het ook in Rusland mogelijk zijn den eenmaal gedanen stap te niet te doen. De Paus heeft den behuwdzoon des Keizers op de meest hoffelijke wijze ontvangen; maar de bevestiging van verscheiden onlangs benoemde bisschoppen in het Russische rijk geweigerd,

De Paus heeft 27 Jan. een geheim consistorie gehouden, en daarin 4 nieuwe kardinalen, 5 aartsbisschoppen en 13 bisschoppen benoemd. — Te Stokholm is 26 Jan. de 80ste verjaardag van den Koning van Zweden gevierd; de grijze vorst nam deel aan een maaltijd van 300 couverts, door den kroonprins gegeven. Alle openlijke feestelijkheden waren uitgesteld tot 5 dezer, den gedenkdag der 25jarige regering van koning *Karel Jan.* — De Beijersche Kamer der rijksraden heeft met 25 stemmen tegen 1 besloten, zich niet te vereenigen met het voorstel der Kamer van afgevaardigden, betrekkelijk de opheffing van de verpligting der protestantsche militairen om te knielen voor het hoogwaardige der katholijken.

Den 11. De 1. K. heeft het wetsontwerp over de zaken der *Maats. van Weld.* aangenomen. In de zitting der 2. K. van heden is beraadslaagd over het wetsontwerp, bepalende den aanleg van een straatweg van Maastricht naar de Geldersche grenzen. Eenige leden hebben daarvóór gesproken; zij voerden aan: dat die weg voor geheel Limburg, hetwelk geen goed middel van gemeenschap met het overige van ons land heeft, en voor den handel des geheelen rijks, en voor de defensie des vaderlands, door de vestingen Maastricht, Venlo en Nymegen te verbinden, belangrijk is; dat Limburg ten gevolge der staatkundige gebeurtenissen kwijnt en opbeuring behoeft; dat het van belang is, de Limburgers naauwer aan het overige van het vaderland te hechten en de Nederl. Regering daar meer populair te maken, enz. Daartegen werd door andere leden aangevoerd, dat de opbrengst van den weg de kosten niet zal dekken; dat men de schatkist niet met nieuwe negociatien moet bezwaren; dat de instelling van speciale rijks fondsen ongrondwettig en gevaarlijk is. De Minister van Binnenl. zaken zeide dat de Regering bezig is met het opstellen van wetsontwerpen over de speciale rijks fondsen, en dat de negociatie voor den weg niet onder pari en zoo mogelijk beneden 5 pct. zal worden gesloten. Het ontwerp is *aangenomen* met 47 tegen 5 stemmen.

Den 12. ZM. de graaf van Nassau is sedert eenige dagen ongesteld; volgens het bulletin van gister was Hd. aan eene catharrale aandoening der ademhalingswerktuigen lijdende, waarbij zich eene aamborstigheid gevoegd heeft. Volgens het bulletin van heden heeft Hd. gedurende den nacht eenige uren slapende doorgebragt.

⁎⁎ De inwoners der *Hooge Smilde* hebben de mildheid hunner medeprotestanten ingeroepen, ten einde een eigen kerkgebouw en leeraar te erlangen, waartoe omstreeks *f* 6500 noodig is, hebbende ZM. eene rijksbezoldiging van den predikant toegezegd. Alvorens echter anderen te hulp te roepen, hebben zij zelve *f* 1300 bijeen gebragt: waarlijk eene groote som, vergeleken met de middelen der armoedige bevolking, uit 500 zielen bestaande. Den Eextenaren is welverdiende lof toegezwaaid, toen zij al de kosten op zich namen hunner kerk en pastorij, maar de Hooge-Smildenaren hebben meer gedaan: want gene hebben godsdienstige offers gebragt van hun overvloed, deze van hun gebrek.

De som, door de ingezetenen van Hooge Smilde bijeen gebragt, die hunne krachten schier te boven gaat, bewijst, hoe hoogen prijs zij stellen op een eigen kerkgebouw en leeraar. De behoefte daaraan is dan ook niet te ontkennen en reeds lang gevoeld. Zij wonen op grooten afstand van de naastbij gelegen kerken; het bezoeken der godsdienstoefeningen, het godsdienstig onderwijs der jeugd, het toezigt der op de naburige dorpen geplaatste predikanten (aan wier zorg buitendien reeds talrijke gemeenten toevertrouwd zijn) wordt daardoor zeer bemoeijelijkt.

Onze geloofsgenooten in en buiten dit gewest zullen gewis hunne hand niet sluiten, waar zij eene zoo dringende behoefte en zooveel godsdienstige belangstelling zien. Ook wij, zoovelen wij van harte Protestanten zijn, hebben onze kerk lief als onze moeder, al noemen wij haar niet, gelijk de Catholijken, met dien schoonen naam. In haar schoot zijn wij geboren; aan hare borst werden wij gedrenkt met de onvervalschte melk der waarheid; door hare zorg opgekweekt tot Evangelische Christenen: en zouden wij dan, volwassene zonen en dochteren geworden zijnde, hare belangen niet met al ons vermogen bevorderen? En hebben wij haar lief als onze moeder, wij eerbiedigen haar ook als den pijlaar en de grondveste der waarheid; geene gelegenheid om haar te schragen, om het godsgebouw te bevestigen, mag ongebruikt voorbijgaan. Laten wij het bolwerk van het rijk der waarheid van alle zijden versterken: dan is er met Gods bijstand geen nood, dat de duisternis over onze kinderen, over ons vaderland haar gebied ooit weer uitbreide.

Wie voor de ingezetenen van Hooge Smilde iets wil bijdragen, kan het toezenden aan de betrokkene Burgerlijke of Kerkelijke Besturen, of inteekenen op de te hunnen voordeele uittegeven gedichten van den onzen landgenooten genoegzaam bekenden dichter *van Schaick.*

Assen, 5 *Febr.* Ds.

— In de vergadering van het Depart. *Groningen der Maatschappij van Nijverheid* van den 21 Jan. jl. is het volgend verslag uitgebragt over den staat der Landhuishoudkundige School aldaar: »De Landhuishoudkundige School is 1 Nov. 1842, naar het vroeger daarvan bekend gemaakt reglement, geopend, en wordt thans bezocht door 8 leerlingen, allen aanstaande landbouwers, en wel 6 uit de provincie Groningen, 1 uit Friesland en 1 uit Drenthe. Van deze waren er 4, die reeds bij de voorloopige proeve des Departements in het vorige jaar eenige lessen hadden bijgewoond, en die alzoo thans metterdaad toonen, belang te stellen in eenig hooger onderrigt in het zoo belangrijk vak van werkzaamheid, waarvoor zij zich bestemmen. Op de van landswege *gratis* alhier gegeven wordende lessen in de Landhuishoudkunde zijn ook andere hoorders; doch deze 8 zijn het, die, als leerlingen der Landhuishoudkundige School, tevens van wege ons Depart. thans onderrigt ontvangen in de Natuurkunde, Natuurlijke Geschiedenis, algemeene beginselen van Meetkunde en Algebra, toegepaste Scheikunde en toegepaste Werktuigkunde; terwijl met de lessen over de Plantkunde eerstdaags een aanvang zal

worden gemaakt. Behalve de gewone lessen, zijn ook eenige repetitiën gehouden, en zijn eenige daarvoor meer bijzonder geschikte hoofdstukken der lessen aan de leerlingen, om te huis afteschrijven, medegedeeld, opdat zij daarvan een blijvend nut zouden kunnen hebben. Alle lessen zijn, op geringe uitzonderingen na, zeer geregeld en vlijtig bijgewoond, zoodat deze onderneming des Depart., hoewel het aantal leerlingen niet groot is, echter aanvankelijk gezegd kan worden, met een goeden uitslag te zijn bekroond. Volgens daaromtrent gemaakte schikkingen, hebben de leerlingen ook het voorregt genoten, alle de gedurende dezen winter gehoudene voorlezingen van het Genootschap ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen alhier te hebben kunnen hooren. Van wege ons Depart. is eene kleine som gelds beschikbaar gesteld tot den aankoop van boeken, waarmede de grondslag gelegd is tot eene kleine Boekerij, welke ten dienste der leerlingen voorloopig geplaatst is in het lokaal bij den landhuishoudelijken tuin der Hoogeschool. Deze kleine verzameling is, onder anderen, vermeerderd met eenige boekgeschenken van de HH. *R. J. Schierbeek* en *R. J. Schierbeek Jr.*, waarvoor wij H. Ed. onzen hartelijken dank betuigen. Ook heeft elk der leerlingen een exemplaar ten geschenke ontvangen van de gedrukte lijst der Werktuigen enz. van de alhier bestaande Verzameling voor den Landbouw. Behalve de aangekochte boeken, heeft de gansche onderneming aan het Depart. geene, eenigzins belangrijke opoffering gekost. Het kan, naar ons oordeel, alzoo geen bezwaar geven, om, van wege het Depart., de aangevangen proef op dezelfde wijze voort te zetten, en wij stellen daarom voor, om het Bestuur des Depart. daartoe te magtigen. [Dien overeenkomstig is dan ook door de Vergadering besloten; terwijl mede goedgekeurd is een voorstel van den Thesaurier des Depart., om met *f* 100, die in des Depart. kas thans beschikbaar waren, het vaste Fonds der Landhuishoudkundige School (zie art. 4 van het Reglement daarvan) te vergrooten]. Het vaste fonds der School, waarvan de *f* 250 van ZM. *Willem Frederik* graaf van Nassau, in het vorig jaar ontvangen, het begin was, is, behalve de rente dier som, vermeerderd met *f* 35, zijnde dit gedeeltelijk het overschot van de inschrijvings-gelden der leerlingen, na uitbetaling der door het Depart. verschuldigde collegiegelden, en gedeeltelijk hetgeen aan den Hr Lector *van Gleef* in dit opzigt verschuldigd was, doch door dezen edelmoedig aan genoemd Fonds geschonken is. Daarenboven heeft een persoon, die zijn naam niet wil genoemd hebben, aan het fonds een schuldbrief van *f* 100 2½ pCt. oploopende renten geschonken. Door het een en ander begint onze jeugdige instelling reeds meer en meer gevestigd te worden, en zal, zoo wij hopen, eenmaal geheel aan het oogmerk harer instelling beantwoorden. Wij zullen daarbij steeds trachten, ons de lessen der ondervinding in dezen ten nutte te maken, en hebben hierdoor reeds enkele kleine zwarigheden, die zich bij de uitvoering van ons plan voordeden, te boven kunnen komen. Een van de grootste hinderpalen, die zich tegen het bezoeken onzer instelling opdoet, is gelegen in de moeijelijkheid voor vele ouders, om hunne zonen, vooral wanneer zij nog jong zijn, hier eenigzins onder behoorlijk toezigt te plaatsen. Zoolang echter het getal leerlingen niet groot is, is het gemakkelijk genoeg, om vertrouwde personen te vinden, bij wie de jongelieden in huis kunnen zijn. Zoodra het getal in het vervolg aanmerkelijker wordt, zal men pogingen moeten aanwenden, om een gebouw, geschikt voor hunne huisvesting, als ook voor eene collegiekamer, die voor een enkel vak dan noodig zal zijn, voor de Landhuishoudkundige School alhier behoorlijk in te rigten."

— Men las onlangs in de voornaamste Londensche dagbladen eene met zeer inhetoogvallende letters gedrukte aankondiging, dat te Londen op bepaalden tijd en plaats, een voertuig te zien zou wezen, hetwelk zonder behulp van paard, ezel, hond, of eenig ander trekdier, en ook zonder behulp van stoom- of handraderwerk, in beweging werd gebragt en een geruimen tijd in steeds voortgaande beweging bleef; voor eene kleinigheid zou men het kunnen bezigtigen en des begeerende ook uitlegging van het werktuigelijk zamenstel ontvangen. Eene groote menigte nieuwsgierigen verzamelde zich op den bepaalden tijd en drong naar binnen, om een zoo zeldzaam gewrocht van werktuigkunde in oogenschouw te nemen, en het kunststuk was ... een gewone kruiwagen.

Amsterdam, 11 *Febr.* Werk. sch. 2½ pct. 54⅝ a $\frac{11}{16}$; dito 5 pc. 102; am.-synd. 4½ pc. 96¾ a ⅞; handelm. 129⅞ a 130⅛.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.